

HIV
DANMARK

Magasinet

Nr. 5 • Oktober • 1998

HIV DANMARK Magasinet

Gammel Mønt 14, 1.
1117 København K
Tlf. 33 32 58 68
Fax 33 91 50 04

Redaktion

Tekst, redigering og layout:
Henrik Degn Jensen.
Mette Hvas (ansv.).
Redaktionen tager ikke ansvar
for stof, der indsendes uop-
fordret.

Magasinet modtager gerne ind-
læg, debat, m.v. Ønsker du at
være anonym, er det i orden,
når blot redaktionen kender dit
navn. Indlæg modtages gerne
på diskette.

Deadlines

20. oktober for **Nyhedsbrevet**,
der udkommer primo november.
20. november for **Magasinet**, der
udkommer primo december.

Medlemskab i Hiv-Danmark:
Enkeltmedlem/hivsmittet)
kr. 120,- pr. år.
Støttemedlem kr. 200,- pr. år.
Medlemsforeninger min. kr.
250,- pr. år og max. kr. 1000,-
pr. år.
Abonnement på Magasinet og
Nyhedsbrevet kr. 200,- pr. år.
Skriv venligst på girokortet, hvil-
ket medlemskab, der ønskes.
Det er nødvendigt for os at ken-
de antallet af smittede, når vi
søger midler. Skriv også om du
ønsker post fra foreningen.
Posten sendes ud i anonyme
kuverter.

Magasinet er trykt hos
Palino Print
ISSN 1397-0526

Forsidefoto:
Lis Steincke, Billedhuset

Leder	side 3
AktHIVhuset & Aktivt AktHIVhus	side 4
Amt på afveje	side 5
Rapport fra NordAll	side 6
NordAll og Grønland	side 8
Medicinsk nyt	side 10
Møder & arrangementer	side 11
Hivkassen	side 12
Annoncer	side 13
Praktiske oplysninger & adresser	side 14
Kalender	side 16

FRA REDAKTIONEN

Fremover vil der ikke være noget Nyhedsbrev i midten af Magasinet.
For at optimere indholdet i Hiv-Danmarks publikationer vil vi kon-
centrere ressourcerne om at udgive et magasin hver anden måned
og et nyhedsbrev, ligeledes hver anden måned. Det indhold der
normalt var at læse i Nyhedsbrevet, vil i de måneder Magasinet
udkommer, være en del af stoffet her....

KAFE KNUD

SKINDERGADE 26

1159 KØBENHAVN K

TELEFON 33 32 58 61

**ET STED FOR FOLK
BERØRT AF HIV OG AIDS**

ÅBENT

**ONSDAG & TORSDAG 14-22
KØKKENET LUKKER 20.30**

KAFE KNUD KAN LÅNES/LEJES

HIV-DANMARK STÅR BAG KAFE KNUD

PÅ 2 BEN

Af Ole Morten Nygård, formand

Sundhedsstyrelsen meddelte i september, at oplysningsarbejdet til forebyggelse af hiv nu skal målrettes mod de grupper, der har størst risiko for at blive smittet: bøsser, rejsende, etniske minoriteter, stofbrugere og danskere, som arbejder i lande med megen hiv. Slut med de store kampagner til hele befolkningen.

Straks afblæste medierne "aids-alarmen", så det kunne læses så langt borte som på Spies' rejsemål i Syden. Fejlfortolkningen af budskabet gik i gang: "Vi slap! Der er slet ingen fare!". Men hvis hiv kun opfattes som "de andres sygdom" er faren, at det heteroseksuelle Danmark ikke tager oplysninger om hiv til sig, og deraf kan følge, at vi om nogle år står med et voksende antal nysmittede heteroer. Derfor mener vi i Hiv-Danmark, at forebyggelsesarbejdet stadig skal "gå på to ben": Måltrettet til de mest udsatte, men også bredt ud til alle.

De heteroseksuelle

Heteroerne har ikke særlige mødesteder, hvor de får information om hiv, på den måde som bøsser tilknyttet en subkultur gør det i kraft af Stop Aids-kampagnens arbejde. Heteroseksuelle har ingen speciel kultur og identitet, fordi de hører ind under opfattelsen "alle" - også i egen identitet. Derfor må man også stadigvæk have generel oplysning til alle, så isolationen og forstødelsen mindskes for heteroseksuelle hivsmittede. Viden er det bedste middel mod fordomme som fremkalder isolation.

Tyngden

Som andre smitsomme sygdomme vender også hiv nu den tunge ende nedad socialt. Historisk set er det normalt for smitsomme sygdomme. Derfor må daghøjskoler, fagforeninger, distriktspsykiatri, fagskoler, socialforvaltninger og praktiserende læger udrustes til at møde de nye hivsmittede, for det er her, de kommer. Det har Sundhedsstyrelsen ikke forholdt sig til i sine udmeldinger. Disse steder trænger absolut til information og efteruddannelse. Det tilkommer ikke kun de private

aidsorganisationer at gøre dette arbejde. Det må indbygges i uddannelserne og gøres til pligtig efteruddannelse. Men vi stiller gerne op, hvis dette arbejde udliciteres.

Vi ser i vores rådgivning, at der kommer flere fra daghøjskolerne end fra golfklubberne. Det berettiger absolut *ikke* til at sygdommen *ikke* får den samme bevågenhed. Og netop fordi det brede oplysningsarbejde er lykkedes fint i Danmark, er det ganske absurd at holde op med det. Men det skal målrettes i sprog, form og stil præcis til definerede grupper, for eksempel til: lidsfolk, A-kassefolk eller praktiserende læger. Hvorfor er disse grupper egentlig aldrig blevet pålagt en efteruddannelse om hiv og aids?

Vi glemte lige

Forbløffende nok har Sundhedsstyrelsen slet ikke os hivsmittede som målgruppe for oplysningsarbejdet. Det på trods af, at det netop er os, der om nogen, er potentielle smittespredere. Vi ved, at noget af det mest konkrete forebyggelsesarbejde foregår under dialogen i den personlige rådgivning: ved seksualrådgivning, i debatten med parret, hvor den ene er smittet, eller når den nysmittede skal have sin seksuelle debut for anden gang i livet. Forebyggelse batter, når den fastholder os hivsmittede i vores viden om, at vi bærer smitten, lærer os at leve med både den og det medfølgende ansvar. Det er hvad vi i Hiv-Danmark arbejder konstant med, og som vi er gode til.

En anden grund til at satse på de hivsmittede i forebyggelsesarbejdet er, at vi kan sætte ansigt på sygdommen, ansigt på det abstrakte hiv-virus, og dermed mindske misopfattelser af både os berørte og sygdommen selv. Det er erfaringerne fra tusinder af foredrag hivsmittede har holdt igennem alle årene på skoler, virksomheder - og for andre smittede.

Denne fejltagelse fra Sundhedsstyrelsens side er forhåbentlig en forglemmelse. Det er sundhedspolitisk absurd og uden jordforbindelse. I forebyggelsen er vi den store nøgle til at hindre, at hiv udbredes kraftigere i Danmark.

AKTHIVHUSET

Af Mogens Hvillum, adm.leder, på vegne af Akthivhusets bestyrelse

Akthivhuset i Århus lever stadig og har det godt. Selvom foreningen Akthivhuset gennem flere måneder har levet med truslen om ophør af tilskud og husly fra Århus Amt, er foreningen, brugere, pårørende og frivillige samt ansatte i fuld sving med de mange aktiviteter, der præger huset.

Selvfølgelig er stemningen i foreningen påvirket af de problemer der ligger i, at vi eventuelt må forlade de gode lokaliteter, vi har haft gennem en årrække i Vester-gade, men hvis ikke foreningen kan forblive en samlet selvstændig forening i det nye regi, som Århus Amt vil etablere i bygningen, så er det bestyrelsens klare opfattelse, at foreningen må finde lokaler et andet sted i Århus og der etablere sig med de to kerneområder foreningen varetager, værestedsfunktionen med den psykosociale rådgivning og den forebyggende og oplysende del, der varetages af frivillige.

Amtets ideer...

Århus Amt ønsker at etablere en sundhedsskole, hvis målgruppe er unge mellem 16 og 25 år. Det er planen at professionelle vejledere skal tage imod unge, der kommer ind fra gaden og søger rådgivning om abort, køns-sygdomme med videre. Århus Amt ønsker gennem denne model at gøre forebyggelsesarbejdet bredere. Målgruppen vil også blive rettet ind mod den aldersgruppe, der har størst seksuel aktivitet udenfor et etableret parforhold. Gennem flere år har et udvalg under Amtsrådsforeningen diskuteret forskellige nye forebyggelsestiltag. Det er naturligvis med en vis stolthed, at Århus Amt nu kan blive det første i landet, der åbner en sådan seksual-klinik eller sundhedsskole. I Sygehusforvaltningens bestræbelser på at få politikerne til at bakke op om forslaget, har amtets administration gennem flere måneder fodret sygehusudvalgets politikere med informationer om, hvor dårligt det stod til i Akthivhuset. Senest har amtets administration i et nyhedsbrev skrevet, at foreningen får over en mio. i årligt tilskud; at der er organi-

satoriske problemer, at der er uenighed om projekter. At der samtidig står at læse, at der i 1997 kun blev konstateret 20 ny smittede, hvor det rigtige tal, jf. EPI-Nyt, er 29, illustrerer blot, at der er frit spillerum for urigtige oplysninger, fordrejninger og udokumenterede påstande.

Foreningens syn på sagen

Det er foreningens opfattelse, at det handler om, at amtets embedsmænd med alle midler forsøger at sælge det nye tiltag til politikerne. Vi synes det er lidt sølle, når man er nødt til at ty til den slags metoder. Har man en god sag, der ønskes gennemført, bør den kunne stå alene og fremføres ved nedgørelse af andres mangeårige indsats.

Akthivhuset har gennem flere måneder forsøgt at få en dialog i gang med Århus Amt, således at de problemer Århus Amt mener eksisterer, kunne blive drøftet igennem. Men sygehusadministrationen har i stedet ønsket udelukkende at høre på de få personer, der har været uenige med andre i Hiv-gruppen i Akthivhuset og som følge deraf har meldt sig ud. Det har vakt en vis undren i bestyrelsen, at administrationen ikke har ulejliget sig med at kontakte Akthivhuset, før man pludselig og uden forudgående varsel meddeler, at nu lukker man kassen i og smider foreningen på porten.

Det er lykkedes bestyrelsen at få fremtvunget et møde med sygehusadministrationen i begyndelsen af oktober måned. Her vil også formanden for Hiv-Danmark deltage, idet ingen organisationer med tilknytning til hiv og aids med sindsro kan se på, at et af landets største amtet nedprioriterer indsatsen på dette område.

Det er meningen, at mødet skal kunne opklare, hvorvidt foreningen og dens aktiviteter kan, eller ikke kan, forblive i bygningen. Den 8. oktober er der indkaldt til ekstraordinær generalforsamling i foreningen, hvor resultatet af mødet vil blive forelagt forsamlingen, og hvor medlemmerne skal stemme om bestyrelsens forslag til den videre drift af foreningen. Ikke om foreningen skal fortsætte, for det skal den, men om hvor foreningen skal være fremover.

AKTIVT AKTHIVHUS

Af Mogens Hvillum, adm.leder af Akthivhuset

HIV-Basis - et kursus i Akthivhuset

Akthivhuset gennemfører i efteråret et kursusforløb om hiv og aids. Kurset er gratis og er et tilbud til alle. Det er flere år siden Akthivhuset startede disse kursusforløb, der oprettes to gange årligt. Tilslutningen er sædvanligvis god og mange af deltagerne fortsætter efter endt kursus som frivillige i foreningen. Vi kan konstatere, der stadig er stor interesse om emnet hiv og aids, uanset at medierne i den senere tid har givet udtryk for, at befolkningens interesse er dalende.

Akthivhuset uddanner etniske

Aids-nøglepersoner

Akthivhuset gennemfører i øjeblikket et større projekt, hvor der bliver uddannet aids-nøglepersoner fra det

somaliske samfund i Århus. Et uddannelsesforløb for en gruppe somalier af begge køn er igangsat, og projektets mål er, at denne gruppe skal virke i det somaliske samfund som ressourcepersoner i forhold til spørgsmål om hivsmitte og aids.

Ideen i projektet er, at gennem uddannelse af personer, der kommer fra egen kulturkreds, vil man få langt større udbredelse af information og viden om hivsmitte. Den traditionelle form for formidling fungerer ikke i de etniske samfund. Alene det at komme til et informationsmøde om hiv vil i manges øjne være et tegn på, at man allerede er smittet.

Gennem uddannelse af flere nøglepersoner vil information blive bragt videre gennem individuelle kontakter. Det er tanken på længere sigt, at modellen kan overføres til andre etniske grupper.

AMT PÅ AFVEJE

Af Ole Morten Nygård, formand for Hiv-Danmark

Oplysningsarbejdet og forebyggelsen er gået godt i Danmark set ud fra betingelserne. En af succeserne er AktHIVhuset i Århus, hvor støtte, rådgivning, udadvent information og undervisning samt et socialt værested har været under samme tag i ti år. Derfor er det også med stor forbløffelse, at vi nu ser, at Århus Amt vil lukke AktHIVhuset med årets udgang. Man vil omdanne det til "Lysthuset" med oplysning til unge under 25 år om seksuelt overførte sygdomme, hiv og graviditet - navnlig klamydia, skriver amtet. AktHIVhuset har tilbudt at indarbejde projekter omkring kønssygdomme i husets aktiviteter, men er blevet mødt med tavshed. Amtet vil i stedet hellere slagte det frivillige engagement, smide den selvejende institution ud og styre butikken selv. Slut med frivillige i alle styrende organer. Alt dette sker uden forudgående evaluering af stedets aktiviteter, uden forhandling med AktHIVhusets ledelse og uden konkret kritik.

Amtet har pænt tilbudt hivgruppen fortsat at bruge lokalerne, men uden at give indflydelse, hvorfor gruppen har takket nej. Ingen andre grupper har fået samme tilbud. Amtet ved åbenbart ikke, at drivkraften i frivilligt

arbejde blandt andet er muligheden for at påvirke beslutningsprocesserne.

Amtet handler derved stik imod regeringens politik, der går ind for øget støtte til det frivillige sociale arbejde og endnu større samarbejde mellem offentlige instanser og private foreninger. Amtets nye ufattelige aidspolitik vil bombe aidsarbejdet i Århus ti år tilbage. Den frivillige telefonrådgivning kan blive lukket, hivgruppen må søge nye lokaler, aids-undervisningen til amtets skoler bortfalder og de statsmidler, som gives til den psykosociale rådgivning skal finde nye rammer og samarbejdspartnere. Effekten af mange aktiviteter og folk under samme tag frygtes nu spredt rundt i alle kroge af Århus. Hiv-Danmarks aktiviteter i huset må også finde nye lokaler. Et velfungerende miljø, der majsommeligt er bygget op, vil ukyndige nu rive ned.

Vi beder Århus Amt besinde sig i denne elvte time. Gå ind i reelle forhandlinger om samarbejde og sikre en evaluering under den nuværende ledelsesform. Et velfungerende hus skal ikke ødelægges blot fordi nogle amtspersoner har fået en fiks idé om at klamydia nu er hovedfejden for unge danskere, og at hiv er yt.

SEKS MÆND MØDES OG ...

Seks aftener kan mænd mødes og tale om blandt andet porno, liderlighed og selvværd. Det foregår både i København og Århus, står der i Stop Aids Kampagnens Nyhedsbrev. Hiv-Danmarks Magasin giver tilbudet videre til sine læsere.

"... det var vist bare en smutter. Eller var det. Skete det egentlig ikke også for nogle måneder siden, da jeg var i en lignende situation?..."

Mange oplever, at de føler sig rustet til at dyrke beskyttet sex med al den viden og øvelse, de har. Og alligevel smutter det nogen gange. Hvorfor gør det det? Det kan være svært at finde ud af. Derfor arrangerer Stop Aids igen i dette efterår en kursusrække, hvor mænd, der har sex med andre mænd, kan mødes og tale om alt lige fra porno og liderlighed til kærlighed, parforhold, selvværd, identitet og strategier for at undgå at blive smittet med hiv.

Der starter tre hold i Århus og fire hold i København

med ca. seks deltagere på hvert hold. Kurset ledes af to mænd, der tidligere har været på et tilsvarende kursus. Kurset er gratis og der er mulighed for at deltage anonymt.

I Århus kan man vælge mellem mandage, tirsdage og torsdage, og man skal tilmelde sig her i starten af oktober. Den første kursusdag er mandag den 19. oktober kl. 19.00 - 22.00. Tilmelding hos Stop Aids i Århus på telefon 86 12 88 00.

I København kan man vælge mellem mandage, tirsdage, onsdage og torsdage - torsdagene er dog forbeholdt lædermænd. Tilmeldingsfristen er her den 12. oktober, og første kursusdag er mandag den 19. oktober. Tilmelding til kurserne i København sker ved henvendelse til Stop Aids på telefon 33 11 29 11.

Oplysningerne er hentet fra Stop Aids Kampagnens Nyhedsbrev 19, september 1998.

WATAMA KALDER

I sidste nummer af Magasinet skrev Kirsten Madsen fra Mellemfolkeligt Samvirke, om hvordan det er at arbejde som rådgiver i aidsorganisationen WATAMA i Dar es Salaam i Tanzania, og om vilkårene for hivsmittede der.

Da de sædvanlige donorer, der blandt andet yder penge til lønningerne i organisationen, ikke længere giver penge fra den 1. oktober, har hun sendt et nørdråb om at støtte de fjorten ansatte i WATAMA, som er læger, rådgivere med videre. Håbet er, at de ikke skal ud og

finde andet arbejde, og derved lade de hivsmittede i stikken, samt få problemer med at genetablere samarbejdet igen. Lønningerne er på kun ca. kr. 600,- til kr. 1.000,- om måneden.

Ønsker du at støtte kontant og solidarisk, opfordrer jeg dig til at indsætte et - stort eller lille - beløb i Uni-bank, Kgs. Nytorv Afd., kontonr. 2102-8420-048-468, og husk at mærke beløbet WATAMA.

Ole Morten Nygård

NORDALL '98

Af Ole Morten Nygård, Melica Kier-Nielsen, Henrik Arildsen & Henrik Degn Jensen

Der var stor travlhed i Hiv-Danmark i slutningen af august. NordAll kom til Danmark, og i den forbindelse blev der holdt socialpolitiske møder, høring på Københavns Rådhus (omtalt i Nyhedsbrevet fra september) og så selvfølgelig den store konference på Klarskovgård Conferencecenter i Korsør.

Det startede som en fest i Göteborg i 1987 for hivsmittede bøsser. Det der egentlig bare skulle være en social begivenhed, blev dog i løbet af de kommende år til et mere politisk forum, hvor hivsmittede fra hele Norden kunne mødes og udveksle erfaringer, diskutere strategier og arbejde på at få både offentligheden og myndighederne i tale. Kort sagt er NordAll blevet til et forum, hvor hivsmittede selv har hovedrollen, og hvor både debat og samvær foregår på egne betingelser. I 1998 havde NordAll vokset sig rigtig stor. Udover deltagerne fra de nordiske lande, Danmark, Norge, Sverige, Finland, og Island, var Grønland og de baltiske lande med igen, og dertil kom i år også repræsentanter fra Irland og Tanzania.

Det socialpolitiske møde

I dagene inden konferencen i Korsør blev der i det, der har fået navnet NordPol, afholdt en række møder, hvor delegerede fra de fem nordiske lande fremlagde rapporter om situationen i deres respektive lande, fortalte om hvad de arbejdede med lige nu, og om deres visioner for fremtiden.

Norge

Gennem de seneste år er der foretaget voldsomme nedskæringer på det nationale budget til aidsarbejdet. Til gengæld skræddersyes der nu stillinger for at få hivsmittede tilbage i arbejde, og der bliver ikke pillet ved pensionen i de første tre år.

Norge har 1.813 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 3,9 millioner.

Sverige

På den anden side af Sundet har der nu været langt over 50 tilfælde af tvangsisoleringer af hivsmittede på ubestemt tid, fra måneder op til syv år. Svenske læger skal bryde deres tavshedspligt, hvis de tror deres hivsmittede klienter dyrker usikker sex, og kun nogle grupper hivsmittede kan få gratis rådgivning, andre ikke.

Sverige har 4.750 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 8,1 millioner.

Finland

Efter anklager om at have dyrket usikker sex har fire hivsmittede fået fængselsdomme på mellem fem et halvt

og fjorten år indenfor de sidste par år. Og har kan man blive udsat for at skulle møde op med en negativ hiv-test for at få adgang til arbejdsmarkedet.

Finland har 902 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 5,1 millioner.

Grønland

Her er det den enkelte læge der afgør om en hivsmittet kan få tre-kombinations behandling. Den smittede skal leve "anstændigt" og ikke promiskuest.

Grønland har 77 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 55.000.

Island

Specifikke omsorgstilbud og kvalificeret psykologisk hjælp er ikke tilbudt en hivsmittet islænding kan få.

Island har 118 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 200.000.

Danmark

I fængslerne er der ikke den samme adgang til rene kanyler og sprøjter, som der er udenfor murene. Og så er der stadig problemer for hivsmittede med overhovedet at få pension, og modsat problemer med at komme tilbage i arbejde fra pension uden at blive økonomisk dårligere stillet. Forhandlingerne om en ny pensionsreform tegner til endnu sværere forhold for førtidspensionister, og for folk som har behov for pension.

Danmark har 4.800 registrerede hivsmittede ud af en befolkning på 5,1 millioner.

Danmark det nordiske land, der har flest hivsmittede pr. indbygger. Til gengæld har de danske hiv-organisationer også stået for flest landsaktiviteter, de bedste tilbud om rådgivning, er længst fremme i arbejdet med etniske minoriteter, og har fået størst succes i samarbejdet med organisationer, institutioner og firmaer udenfor hiv-miljøet.

Baltikum

Estland, Letland og Litauen er som bekendt nye lande i vestlig sammenhæng. De mange år bag jerntæppet har betydet at arbejdet med oplysning om hiv og forholdene for hivsmittede både økonomisk, medicinsk og socialt er mange år bagud i forhold til det vi kender her hjemme. De baltiske repræsentanter kunne desværre tegne et trist billede af situationen i deres respektive lande. Alle tre lande har nu hver især en en patientforening. Bedst står det til i Letland, hvor alle hivsmittede bliver tilbudt trekombinations behandlingen, mens hivsmittede i Estland kun bliver tilbudt tokombinations behandling, og så må den smittede selv sørge for de økonomiske midler til det tredje præparat, hvilket for de flestes vedkommende er temmelig umuligt.

I Litauen bliver behandling tilbudt "relevante" hivsmittede. Det vil sige, at stofbrugere, alkoholikere og andre socialt belastede grupper ikke kommer i behand-

lingsmæssig betragtning.

De seneste statistikker der kan fortælle noget om antallet af hivsmittede i de baltiske lande har været svære at få fat i, men Hiv-Danmark har fået etableret et samarbejde med organisationen i Estland, og en repræsentant fra Internationalt Udvalg er på vej til Baltikum, og vi vil i et af de kommende numre af Magasinet komme med en mere præcis rapport om forholdene på den anden side af Østersøen.

Og så til konferencen

I Korsør mødtes så 180 kvinder og mænd til tre intensive dages møder, workshops, underholdning og socialt samvær.

Fredag stod sundhedsminister Carsten Koch for den officielle åbning, og efter lidt musikalsk underholdning fremlagde NordPol de resolutioner, som de havde arbejdet med i dagene inden konferencen.

Lørdagen startede med et medicinsk oplæg ved overlæge Johan Wandal fra Ridshospitalet, der talte om kombinationsbehandlingen og dens langtidsvirkninger under titlen "Slinger i medicinindtagelsen". Efter frokost kom endnu en oplægsholder på banen. Engelske Bec Clarkson fra UK Coalition talte om problemerne med efter sygdom at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Dagen sluttede med festmiddag og underholdning fra gruppen "Fabulous Forwarmers", og der var der mulighed for dans til den lyse morgen.

Tidligt søndag morgen gik det løs igen, hvor alle mødtes for at høre om "Hvor går vi hen?" Her fortalte repræsentanter for de nordiske hiv- og aidsorganisationer om visionerne for det fremtidige arbejde og om situationen for de hivsmittede i de enkelte lande.

Workshops

I løbet af lørdagen bød konferencen også på mange indfaldsvinkler til livet med hiv fordelt på otte workshops. Under kyndig supervision kunne konferencens deltagere beskæftige sig med emner som: "Parforhold - stiller vi de rigtige spørgsmål til hinanden?" ved psykosocial rådgiver Karin Westh, "Kost styrer immunforsvaret" ved kostterapeut Tina Broberg, "Kvinderelaterede hiv-emner" ved afdelingslæge May Olofsson, "Stress og hiv" ved psykolog Ragnar Gunnarsson, "Er der et liv efter kombinationsbehandlingen" ved rådgiver Aase Hørner Venegas, "Hiv- og aidsrelaterede spørgsmål for etniske minoriteter" ved psykolog Bassim Osman og "Hivsmittedes forhold i Afrika" ved Georgia Gaguma og Mwatum Muchi fra Tanzania.

Her og i Afrika...

Netop spørgsmålet om etniske minoriteter og de afrikanske problemer med hiv stod stærkt på konferencen. Hiv-Danmark arbejder allerede med et projekt med udgangspunkt i disse emner, der i de kommende år vil komme til at optage mere og mere plads i vores bevidsthed.

Psykologen Bassim Osmans konklusion i forbindelse med workshoppen "Hiv- og aidsrelaterede spørgsmål for etniske minoriteter" var blandt andet, at udover samfundets isolering af hivsmittede, så forværres denne situation for de etniske minoriteter, der oven i deres problemer med integration i samfundet, også oplever en stigende racisme i de europæiske lande.

Peace Kabushenga fra TAWA (The African Women Aids Awareness) holdt et bevægende indlæg om de oplevelser hun har haft med isoleringen af hivsmittede, som hun også føler selv, fordi hun arbejder med at formidle information om hiv i de afrikanske samfund. Hendes ord fik tårerne frem i øjnene på nogle af de afrikanske deltagere, der gav udtryk for det genkendelige i situationen, og at de også ofte følte sig sat uden for på grund af deres hiv-status. En afrikansk kvinde brød grædende sammen, da hun stillede et par yderst relevante spørgsmål: "Hvordan kan jeg hjælpe de hivsmittede i min familie og blandt mine venner i mit hjemland? Hvordan kan jeg skaffe dem medicin og leve med, at jeg kan få medicin, og det kan de ikke?"

Spørgsmålene viser klart, at det at være hivsmittet afrikaner i Danmark afføder mere end en problemstilling. Udover at føle sig isoleret både på grund af sin farve og sin hiv-status, så indebærer det også store spørgsmål om rimeligheden i, at man i den rige, vestlige verden kan få medicin, mens ens venner og slægtninge i den tredje verden ikke kan få den mest nødvendige behandling.

Den gode stemning

Der var summende aktivitet på kursuscentret under hele konferencen, og den hyggelige stemning fra de fælles arrangementer, middage og underholdningen satte sit præg på weekendens arbejde. Udover de officielle indlæg og workshoppen benyttede de fleste deltagere også lejligheden til at udveksle erfaringer om dette og hint, mange sås i diskuterende små grupper eller hyggesnakkende på tomandshånd. Weekendens program var tæt besat, der var mange deltagere til alle arrangementerne, og som en deltager udtrykte det: "Man skulle have været her i en hel uge, så man kunne deltage i det hele, for det er så svært at vælge."

Slutningen på den succesfulde conference var præget af måde glæde og bevægelse. NordAll-flaget blev strøget og overgivet til repræsentanterne fra Sverige, der skal være vært ved næste års NordAll. Deltagerne begyndte at tage afsked med hinanden, og alle kunne forlade Korsør med fornemmelsen af en udbytterig oplevelse.

I forhold til tidligere NordAll konferencer udskilte denne sig ved, at der i år ikke var nogen tilfælde af alvorlig sygdom, og det var bemærkelsesværdigt, at der var så få med stok, ingen i kørestol, langt færre magre og afpillede og flere med planer om at få børn. Der er sket en stor forandring på det at leve med hiv i løbet af de seneste par år.

NORDALL - FRA EN GRØNLANDSK SYNSVINKEL

Af Peter Olesen

Selvom det var anden gang jeg skulle deltage på NordAll, var det med sommerfugle i maven jeg mødte op på hovedbanegården omkring ved middagstid. Fire busser kørte os fra hovedbanegården til Klarskovgård Konferencenter, hvor vi skulle tilbringe weekenden...

Umiddelbart efter ankomsten blev vi indkvarteret, og jeg var spændt på, hvem jeg skulle dele værelse med. Nysgerrig er man jo, så ved at kikke på velkomstmappen, der var lagt på alle værelserne, fandt jeg ud af, at jeg skulle dele værelset med en islænding. Senere viste det sig, at han slet ikke kom, så jeg var en af de få som fik eneværelse.

Efter at have snuset til centrets faciliteter, sad vi nogle stykker sammen i lobbyen og hyggesnakkede over en kop kaffe og sandwich. Jeg fik her lejlighed til at få hilst på såvel kendte som nye ansigter.

Eneste grønlander

Åbningsceremonien startede med Hiv-Danmarks formand Ole Morten Nygårds velkomsttale, hvorefter der blev holdt 1 minuts stilhed for dem, der ikke er iblandt os mere. Mine tanker var hos de grønlandske hivsmittede og deres levevilkår. Det løb mig koldt ned ad ryggen. Hvor kunne jeg godt have tænkt mig, at der havde været en anden grønlander, jeg kunne have støttet mig til under denne følelsesladede stilhed.

Tænk, her sad jeg, en eskimo, blandt ca. 180 hivsmittede fra Danmark, Norge, Sverige, Finland, Island, Irland, Letland, Estland, Litauen og Afrika. Jeg er født og opvokset i Grønland, og kom først til Danmark i 1992 og oplever således mig selv som grønlander i Danmark. På NordAll følte jeg mig meget alene som grønlander - jeg havde et fællesskab med de danske deltagere, men savnede at have et grønlandsk fællesskab - nogle landsmænd jeg kunne dele mine oplevelser med både under og efter NordAll.

Jeg havde hjemmefra forberedt mig på, at jeg ville være eneste repræsentant fra Grønland. I et forsøg på at synliggøre Grønland og give Grønland en plads på NordAll havde jeg udarbejdet en plakat, der fortalte om hiv-situationen i Grønland. Plakaten blev hængt op i hallen og gav positiv feedback.

NordAll blev officielt åbnet af Danmarks sundhedsminister Carsten Koch og Pia Raug spillede nogle af sine kendte musikstykker. Bagefter blev NordAll-flaget hejst. Indtil middagen var der pause.

Ved velkomstmiddagen kom jeg til at sidde sammen med to danskere, en nordmand og en svensker, bestemt

af bordplanen. Den ene dansker var Hiv-Danmarks formand. Jeg fik fortalt ham om mine planer og om dokumentarprogrammet, der var lavet i sommerens løb i samarbejde med KNR-TV (Grønlandsk TV). Resten af aftenen var der socialt samvær med blandt andet fakkeltog og bål på stranden. Under fakkeltøget var mine tanker igen hos de grønlandske hivsmittede. Hvor ville det have været dejligt at kunne dele mine tanker med en anden hivsmittet grønlander og bruge mit eget modersmål, men jeg glædede mig over trods alt selv at kunne være til stede. Jeg trak mig tilbage til mit værelse ved 02-tiden, da der var endnu en dag derefter.

Grønland på hiv-verdenskortet

Hele lørdagen var der forskellige workshops og oplæg. Jeg deltog i oplægget "Kombinationsbehandlingen og langtidsvirkningerne", som foregik i auditoriet med overlæge Johan Wandal. Pludselig så jeg flagene, som var hængt op på væggene i auditoriet. Nej, hvor kunne det være godt, hvis det grønlandske flag var iblandt disse flag.

Senere på dagen deltog jeg i workshoppen "Kost der styrker immunforsvaret", hvor vi hørte om vigtigheden at få de rigtige vitaminer og mineraler. Det gav stof til eftertanke. Det gik op for mig, at mad ikke bare er mad.

Under afslutningsceremonien var der afsat tid til, at hvert af de nordiske lande samt Baltikum kunne fortælle om situationen i deres hjemland. Jeg sad under denne del og dagdrømte om, at en grønlander rejste sig og talte på vegne af mit land, Grønland. Til min store glæde havde Ole Morten Nygård i sin beretning om Danmark også medtaget en lille situationsrapport omkring forholdene på Grønland, ligesom han udtrykte ønske om, at Grønland må være med ved fremtidige NordAll.

Jeg ved at NordAll er et seminar for hivsmittede fra de forskellige organisationer i Norden, og da Grønland ikke har nogen hiv-organisation, har Grønland hidtil ikke været inviteret til NordAll. Og det er med stor glæde og fuld tilfredshed, at jeg takker for i år og håber at møde alle igen til næste års NordAll.

Den grønlandske situation

I Sisimiut kommune er en psykolog ansat. Da der er mange hivsmittede i Sisimiut har psykologen forsøgt at danne en gruppe for hivsmittede. Det har dog vist sig at være meget svært på grund af lukkethed, uvidenhed og fordomme omkring hiv i den grønlandske befolkning. Det er næsten umuligt at leve anonymt med sin hivstatus. Oplysninger om at en person er hivsmittet spredes hurtigt og kan betyde, at man bliver udstødt af lokalsamfundet.

Forebyggelsesrådet Paarisa, under det grønlandske hjemmestyre har pr. 1. februar 1998 fået ansat en hiv-konsulent, som skal lave forebyggelseskampanjer omkring hiv og aids i Grønland. Der er for eksempel ideer om at lave en kampagneuge i ugen op til World Aids Day afsluttende med fakkeltog. Der er også tanker om at oprette en fond til støtte for de hivsmittede. Paarisa har herudover genoprettet Aids-linien i Grønland.

Jeg tror og håber på at folk, som arbejder med hiv i

Grønland kunne lære meget omkring sygdommen, fællesskabet med andre i samme situation, psykosociale tilbud med mere ved at have repræsentanter med på NordAll og opfordrer til, at Grønland bliver inviteret til næste års NordAll, uanset om de når at danne en organisation for hivsmittede inden da.

ORD FRA EN BRUGERGRUPPE

Af Ole Hintz & Helle Christiansen

Brugergruppen på Infektionsmedicinsk Afdeling på Hvidovre Hospital har eksisteret i fem-seks år. Dengang var der en lille gruppe af afdelingens brugere, fra såvel sengeafsnit som ambulatorium, der foreslog afdelingsledelsen at etablere en brugergruppe. Formålet med en sådan gruppe skulle være, at den kunne fungere som samarbejdsorgan for afdelingens hivsmittede brugere, deres pårørende og personalet på afdelingen.

Baggrunden for at etablere gruppen var en fælles vision mellem brugere og personale om at arbejde for fortsatte forbedringer af forskellige forhold i afdelingen. De konkrete mål, der skulle samarbejdes om, var følgende:

- at arbejde for bedre behandling, pleje, omsorg og undersøgelser.
- at opbygge samarbejde og dialog mellem brugere og personale.
- at give brugerne medindflydelse på forskellige vilkår på afdelingen.
- at give brugerne information og oplysning om vilkår og nye tiltag i afdelingen.
- at arbejde for fortsatte forbedringer i afdelingens fysiske og psykiske rammer og ressourcer.

Problemer kan løses

I dag består gruppen af to faste brugere, tre sygeplejesker og to overlæger. Brugergruppen kunne fristes til at tro, at alle brugerene er fuldt tilfredse. Grunden til dette er, at vi stort set ingen henvendelser får, hverken ris, ros, spørgsmål eller forslag til forbedringer. Der er opsat postkasser til dette formål på såvel afdeling 112 som afdeling 144, og vi opfordrer til at de bliver benyttet.

Man kan derfor undre sig, når man hører den utilfredshed, der kom frem under oplægget "Patienters rettigheder" på Kafe Knud i sidste måned. Måske har vi fra Brugergruppen ikke formået at skabe nok opmærksomhed omkring vores eksistens. Mange af de problemer der kom for dagen på temaaftenen på Kafe Knud, kan der gøres noget ved, hvis Brugergruppen bliver informeret. Vi har som brugere mulighed for at tage emner op til diskussion med personalet. Derfor vil vi gerne høre fra folk, når de er stødt på et problem eller irritationsmoment, så vi har mulighed for at handle.

Vi vil gerne være flere

Desuden så vi gerne, at flere ville deltage aktivt i arbejdet i Brugergruppen. Alternativet er at gruppen nedlægges. De to faste brugere er begge heteroseksuelle, og det er svært at varetage alle gruppens interesser. Vi vil derfor være glade for at få repræsentanter fra alle grupper berørt af hiv.

Hvis dette har vakt din interesse, kan du henvende dig til personalet på afdeling 144 eller ringe på telefon 36 32 30 16. Du kan også spørge efter Brugergruppens visitkort og så kontakte brugerne i gruppen. En tredje mulighed er at komme til vores møder, som bliver afholdt sidste fredag hver anden måned. Næste møde er fredag den 30. oktober kl. 12.00 - 13.30 på Hvidovre Hospital, ambulatoriet, afdeling 144.

PS

Vi vil gerne kraftigt understrege, at Brugergrupperne i Danmark er baseret på frivillig arbejdskraft, og ikke er sponsoreret af medicinfirmaer.

JUBILÆUM I BRUGERGRUPPE

Mandag den 26. oktober kl. 18.30 - 22.00 fejrer Rigshospitalets Brugergruppe ved Infektionsmedicinsk Afdeling M 10 års jubilæum i Rigshospitalets store Auditorium, Centralkomplekset, opgang 2, Blegdamsvej 9, København Ø. På programmet er: Velkomst ved professor

Peter Skinhøj, Brugergruppens historie ved psykosocial rådgiver Birgit Brun Rasmussen, Medicinsk nyt ved overlæge Jan Gerstoft. Aftenen afsluttes med en festmiddag. Tilmelding til: Rigshospitalet v/ afd.sygeplejeske Cathé Nielsen, Afd. M, afsnit 7701, Tagensvej 20, 2200 N.

RESISTENS!

Af Henrik Lyding, Aids-Linien

Ni angstfremkaldende bogstaver hos mange hiv-smittede i kombinationsbehandling. For så holder behandlingen jo op med at virke, og så er man fortabt.

Overlæge Jens Lundgren fra Hvidovre Hospital er slet ikke enig: - Begrebet resistens trænger til at blive nuanceret. Det er ikke et enten-eller, sådan som mange forestiller sig. Resistens-udvikling betyder en nedsat følsomhed for det pågældende præparat, men det er normalt ikke sådan, at enten er hiv-virus 100% følsom eller også er det slet ikke.

Så stærkt går det ikke

Den bedste situation for en hiv-smittet er naturligvis, at mængden af hiv-virus medicinsk bliver presset så langt ned, at man ikke kan måle det. For det betyder, at der er meget ringe mulighed for, at der udvikles resistent virus.

Men sker det alligevel, betyder det ikke, at så går det straks dårligt for den pågældende hiv-smittede: - Undersøger vi en patient, der får kombinationsbehandling, hvor den ikke er optimal, så vi begynder at kunne måle virus i blodet, kan vi se, at patientens immunforsvar alligevel fungerer bedre end hvis der slet ikke var givet behandling. Den gode effekt holder sig et stykke tid. Det skyldes, at der først skal produceres virus i så stor en mængde, at det er i stand til at påvirke og nedbryde immunforsvaret for alvor. Først derefter vil der kunne komme kliniske symptomer, så personen bliver syg. Det er en proces, der godt kan tage lang tid, siger Jens Lundgren.

Begynde forfra

Det ser ud til, at virus betaler en pris for at opnå resistens: - Virus' evne til at formere sig bliver dårligere. Hvis vi fjerner kombinationsbehandlingen, forsvinder disse resistente virus-stammer, og den oprindelige virustype (vildtypen, kalder vi den) dukker op igen. Så kunne man måske forestille sig, at vi kunne holde en pause i behandlingen, vente på, at det resistente virus forsvandt, og så begynde igen. Men den går desværre ikke. Der gemmer sig noget resistent virus i det menneskelige arvemateriale, i en slags beskyttet depot, som vi ikke kan nå. Så hvis vi begynder på kombinationsbehandling igen, får vi ganske vist bugt med vildtype-viruset, men til gengæld åbner vi for depotet med den resistente virus. Og så er vi lige vidt.

Stoppe behandlingen?

Hvad gør man, hvis kombinationsbehandlingen begynder at virke dårligere, så virusmængden stiger og ikke lader sig slå ned. Skal man så stoppe: - Umiddelbart ville jeg sige nej. Af flere grunde. Det ser ud til, at der

alligevel er en vis effekt af behandlingen. Forklaringen kan være, at medicinen trods alt formår at undertrykke den mest aggressive del af virus, således at sygdoms-udviklingen forsinkes. Derfor vil vi helst fortsætte behandlingen, med mindre selvfølgelig, at bivirkningsproblemer eller andet taler for, at vi stopper.

En anden overvejelse går på, om vi i stedet for skulle øge behandlingspresset mod virus. Måske fire-fem stoffer i kombination. Hvis virusmængden er høj og cd4-tallet lavt, synes jeg absolut, at det kunne være en mulighed. Hvis virusmængden vokser langsomt og cd4-tallet ligger rimelig stabilt, vil jeg være i tvivl.

Umiddelbart er der en del resultater og teorier, der kunne tale for, at det ville være en god idé med dette massive bombardement, men omvendt bruger vi jo samtidig løs af mulighederne, så vi måske brænder alle broer bag os, uden at være sikker på gevinst. Det planlægger vi undersøgelser om, der kan give os bedre svar på dette dilemma, siger Jens Lundgren.

Er det overhovedet resistens

En hiv-smittet kommer til lægen og får at vide, at virusmængden er steget. Betyder det nu, at virus er ved at udvikle resistens? - Nej, ikke nødvendigvis. Selvfølgelig skal vi tage det alvorligt, men vi skal sandelig også undersøge, om der kunne være andre årsager til, at virusmængden stiger. Måske har patienten glemt at tage al medicinen, det ser vi ikke sjældent, og så vil virusmængden falde igen. Måske har patienten været syg eller er blevet vaccineret, således at immunforsvaret er aktiveret og dermed bliver hiv-infektionen også aktiveret, således at virusmængden stiger for en kort periode. Måske får patienten andre typer medicin, der kolliderer med kombinationsbehandlingen, sådan at effekten ikke er optimal, eller patienten har mave-tarm-problemer, der nedsætter optagelsen af medicinen. Derfor skal vi passe på med lynhurtigt at konkludere, at nu er vedkommende nok ved at udvikle resistens. Og endelig kunne det være, at der blot var tale om en simpel måleusikkerhed.

Naturlig variation

Næppe nogen er i tvivl om, at det afgørende spring ligger mellem dem, hvor man ikke kan måle virus, og så dem, hvor man kan. Det er klart bedst, hvis man ikke kan måle virus: - Men hos dem, hvor man kan, er det i virkeligheden helt uden betydning, om tallet er 30.000 eller 50.000. Det er formentlig bare udtryk for en helt naturlig variation fra dag til dag, eller skyldes en af de grunde, jeg nævnte før. Så selv om tallet er steget lidt, næste gang en hiv-smittet er til kontrol, betyder det ikke, at alt er sat over styr, og at det nu snart er slut, siger Jens Lundgren.

Arrangementer i Kafe Knud

Onsdag den 21. oktober kl. 20.00

Verdens erfaringer

Erling Skov Madsen fra Hiv-Danmarks Internationale Udvalg fortæller om Geneve Konferencen, og Hiv-Danmarks formand Ole Morten Nygård fortæller om NordAll Konferencen, og om de diskussioner som fandt sted mellem 20 hivsmittede fra de fem nordiske lande inden konferencen startede.

Fredag den 27. november kl. 14.00

Julefrokost

De frivillige og ansatte i Kafe Knud inviterer alle Kafe Knuds gæster, gamle som nye, til gammeldags julefrokost. Vi starter med at spise præcis kl. 15.00. Pris pr. person: 30,- kr. Der kan købes øl, vand og vin i baren. Af hensyn til indkøb skal du/l tilmelde dig/er på Kafe Knuds telefon: 33 32 58 61.

Tirsdag den 1. december

World Aids Day

Kafe Knud har åbent for alle frivillige, der har givet en hånd med på denne World Aids Day. Nærmere information om happenings, mad med mere vil blive annonceret senere.

Torsdag den 3. december kl. 18.00 - 21.30

Juledekorationer

Dekoratoren Ole kommer og vejleder i at lave smukke juledekorationer. Ole køber råvarer ind, og der serveres gløgg og æbleskiver. Der er begrænset deltagerantal på 12 personer, derfor er tilmelding nødvendig på telefon: 33 32 58 61.

Pris for traktement og materialer: 30,- kr.

Onsdag den 9. december kl. 14.00 - 17.30

Juledekorationer

Samme arrangement som torsdag den 3. december.

Solstrålernes Temaaften

Tirsdag den 20. oktober kl. 19.00 i Kafe Knud

"Livet er en cirkus" ved Susan Ekberg

Susan Ekberg jonglerer med mentale teknikker, problemløsninger og leger med sanser og bevidsthed. Hun er en levende og sprudlende foredragsholder, fuld af inspiration til hvordan du bliver direktør i din egen cirkus. Susan Ekberg underviser blandt andet i teater, Silva Mind Metoden og er professionel foredragsholder. I kan glæde jer til en provokerende og sjov aften. Entré: 20,- kr. Gratis for Solstrålernes medlemmer.

Arrangement på Bolbrogården

Tirsdag den 20. oktober kl. 19.00

Om TeddybjørneFonden

Bolbrogården får denne aften besøg af Bodil Greve Schmidt, der vil fortælle om fonden og blandt andet vise video. TeddybjørneFonden hjælper nødstedte børn, og deres første projekt er i Rumænien, hvor fonden siden 1996 har drevet et feriehjem for hivsmittede børn. Deltagelse er gratis. Der kan købes kaffe, øl og vand samt ydes støtte til TeddybjørneFonden.

Arrangementer i Århus

Fredag den 30. oktober - søndag den 1. november

Kvindegruppen i Århus arrangerer kursus i kost, massage, zoneterapi og kvinderelaterede spørgsmål i AktHIV-huset. Tilmelding til AktHIVhuset senest den 20. oktober til Karen Skinnerup på telefon 70 22 58 68 mellem kl. 9.00 og 14.00.

Lørdag den 7. november kl. 11.00 - 17.00

Brugertræf på Marselisborg Hospital.

Lørdag den 7. november kl. 19.00

Fest i Hiv-Gruppen i AktHIVhuset.

Tirsdag den 10. november kl. 18.00

Mortens Aften i Hiv-Gruppen i AktHIVhuset. Tilmelding senest den 9. november til AktHIVhuset på telefon: 86 18 16 46.

Landsseminar '99

Onsdag den 11. november kl. 14.00

Vil du være med til at tilrettelægge næste års Landsseminar?

Så kom og vær med til første planlægningsmøde i Hiv-Danmarks sekretariat. Mødet forventes at tage en time til halvanden.

Som deltager i Landsseminargruppen forventer vi af dig:

- at du deltager aktivt i gruppens møder.
- at du er villig til at løse opgaver mellem møderne.
- at du bidrager med ideer og overvejelser og forbereder dig til møderne.

Møderne vil foregå i dagtimerne på hverdage i Århus eller København.

Tilmelding snarest muligt og senest den 3. november til Karen Skinnerup på telefon 70 22 58 68 mellem kl. 9.00 og 14.00.

Se også kalenderen på bagsiden for flere arrangementer.

SPØRGSMÅL & SVAR

Om forsikring

Jeg er ved at købe en bil. Mit sædvanlige forsikringselskab, som jeg ellers er tilfreds med og hvor mine almindelige forsikringer og livsforsikringer er tegnet, er lidt dyrt hvad angår bilforsikring. Jeg ville derfor gerne tegne bilforsikring i et andet forsikringselskab og samtidig beholde de forsikringer jeg allerede har. Især fordi jeg véd, at jeg vil blive bedt om at underskrive på tro og love om mine helbredsforhold, hvis jeg skifter selskab. Jeg ved i dag at jeg er hivsmittet. Det vidste jeg ikke, da jeg oprindeligt tegnede livsforsikring. Men nu til det egentlige spørgsmål: De selskaber, jeg henvender mig til, nægter at tegne bilforsikring for mig, hvis jeg ikke samtidig flytter resten af forsikringerne over til dem. Kan de virkelig nægte det? Hvis jeg ikke kan, få en bilforsikring, kan jeg jo slet ikke købe en bil. Hvad gør jeg?

Svar:

Et forsikringselskab kan ikke nægte at tegne en lovpligtig ansvarsforsikring på en bil. Men selskabet har ret til selv at fastsætte prisen på forsikringen. Forsikringsoplysningen fortæller, at den lovpligtige ansvarsforsikring til biler er underskudsforretninger for selskaberne. De vil derfor fastsætte priserne i en sammenhæng med de øvrige ydelser, de kan sælge til den enkelte kunde. Og hvis en kunde udelukkende ønsker at købe en bilforsikring, vil selskabet altid fastsætte en højere pris end hvis de samtidig kan sælge andre ordninger, som de tjener bedre på.

Svaret er, at selskabet ikke kan nægte at tegne en lovpligtig ansvarsforsikring til en bil, men de kan bestemme hvad den skal koste. Prisen forhandles bedst ned, hvis man i forvejen har flere forsikringer i det samme selskab. Det er dejligt for dig, at du har mulighed for at anskaffe dig en bil, og det bedste for dig er sandsynligvis at tegne bilforsikringen i det hidtidige forsikringselskab, hvor du ikke behøver afgive nye helbredsoplysninger.

Med venlig hilsen
Karin Westh, Rådgivning Øst

Vi har brug for dine spørgsmål - og gerne mange, så brevkassen kan blive et forum for mange flere hivsmittede og pårørende. Du må gerne bede om at være anonym, blot vi kender dit navn og adresse. Vi påtager os kun at svare på de spørgsmål, som har interesse for alle læsere. Derfor skriv ind - husk vores næste deadline til Magasinet Nr. 6 er den 20. november.

Skriv til adressen:
Hiv-Danmark, Gammel Mønt 14, 1., 1117 Kbh. K
Mærk Kuverten "Hivkassen".

Pension - og kontrol om 2 år?

Efter lang tids venten har jeg endelig fået tilkendt førtidspension. I meddelelsen fra kommunen står der, at sagen skal revurderes om to år. Risikerer jeg at miste pensionen om to år? Er det almindeligt med sådan en kontrol?

Svar:

Du har fået enten almindelig førtidspension eller almindelig forhøjet førtidspension efter pensionslovens paragraf 14 stk. 3 nr. 2 eller 3.

Kommunen skal da fastsætte en frist for, hvornår sagen skal genoptages - og senest 5 år efter tilkendelsen. Fristen på 1 og 2 år er almindelige.

Formålet er at vurdere hvorvidt der er mulighed for revalidering, aktivering eller behandling, der kan gøre det muligt for pensionisten at blive selvforsørgende på længere sigt.

Det foregår oftest ganske enkelt ved at sagsbehandleren indhenter nye lægeoplysninger og indkalder pensionisten til en samtale om det. Hvis der ikke er mulighed for revalidering osv., ydes pensionen fortsat, og der fastsættes en ny frist.

Føler man sig usikker på, hvordan lægen vil udtale sig, kan det være en idé at tale med ham/hende om det.

Denne kontrolbestemmelse gælder ikke for højeste og mellemste førtidspension, hvor pensionen er bevilliget på helbredsforhold alene og forudsætter at erhvervsevnen er henholdsvis ophævet/ubetydelig og nedsat til under 1/3.

Det er således en almindelig procedure, og der er lovgivet om det. Jeg kender ikke til personer, som har mistet en allerede tilkendt pension. Derimod sker det at førtidspensionister får det bedre og efter eget ønske og i samarbejde med kommunen begynder på arbejde eller uddannelse.

Med venlig hilsen
Karin Westh Rådgivning Øst

Pårørendeseminar 1998 udsat

På grund af manglende økonomiske midler, har vi desværre været nødt til at udsætte det seminar for pårørende til hivsmittede, som vi havde håbet på at kunne afholde i år. Vi håber på, at kunne gennemføre et pårørendeseminar i 1999.

Rådgivning Øst

ANNONCER

Mand/kvinde - Sjælland

Jeg er en afrikansk mand på 31 år, 185 cm høj, 91 kg - hivsmittet, men frisk. Jeg arbejder uden problemer og kan godt klare mig med økonomien. Jeg leder efter en sød kvinde som kæreste (samme alder eller lidt ældre). Måske kan vi blive gift i fremtiden. Interesser er at spise, rejse, musik m.v. og se noget nyt. Jeg ønsker mig en kæreste med stabil økonomi. Nationalitet betyder ikke noget. Så skriv til mig og du vil blive tilfreds.

Billetmrk. 980801

Afrika - Penneven/veninde

27-årig mand fra det vestafrikanske land Burkina Faso har lyst til at udveksle idéer og erfaringer med danskere (på fransk) - og måske få besøg. Har gået i gymnasiet og har godt arbejde. Er interesseret i naturbeskyttelse. Bor i den dejlige by Bobo Diulasso.

Billetmrk. 980802

Mand søger pige

44 årig mand 173/65 hivpositiv på tolvte år, håndværker, men er i øjeblikket på pension. Er afklaret med min hiv-status, har lyst og mod på at leve livet videre. Jeg har 2 udeboende børn, som jeg ser tit. Mine interesser er meget alsidige, men jeg savner en pige at være noget for og sammen med - opleve nye ting. Så skulle der være en pige, der mangler en ærlig, kærlig og varm mand, der kan tale om følelser og tanker, så skriv trygt til mig.

Billetmrk. 980803

Kvinde søger seriøst venkab

Hivsmittet kvinde ved godt helbred, søger seriøst venkab med ærlig og hjælpsom mand. Mine interesser er: høre musik, gå i byen, rejse, lave mad, gå i kirke om søndagen og have det hyggeligt sammen. Svar venligst med foto og telefonnummer eller adresse.

Billetmrk. 980804

Afrikansk kvinde søger...

Jeg er en afrikansk kvinde på 30 år, som gerne vil i kontakt med én eller flere familier for almindeligt venkab, da jeg er meget alene. Jeg holder meget af børn og hyggeligt selskab.

Billetmrk. 980805

Mand søger kvinde - Sjælland/København

Mand primo fyrre, 178/70, rask og fit ønsker bekendtskab med kvinde/pige i passende alder, nationalitet underordnet. Interesser utallige for eksempel sprog, rejser, eksotisk mad, tennis, styrketræning og hygge, men først og fremmest: os to i et tæt forhold baseret på varme og nærhed.

Billetmrk. 980901

Mand/mand - København

Kærlig og fræk fyr søges. Du: 40-55, slank, aktiv. Jeg: 48, slank, fuldskæg, hiv+, frisk. Vi: Skæg og ballade.

Billetmrk. 980902

Fyr/fyr - Jylland/Fyn

Jeg er en 41-årig, mørkhåret, slank, 180cm høj fyr, der savner en kæreste. Jeg har været hivsmittet i mange år og har arbejdet hårdt for at leve bedst muligt med konsekvenserne. Jeg holder af god mad og vin, en tur på cafe, at gå til koncerter og at komme ud i naturen. Jeg forestiller mig, at du er nogenlunde jævnaldrende, er åben og ærlig og kan tale om følelser. Har du lyst til at lære mig nærmere at kende, og har du overskud og mod på at arbejde på et seriøst forhold, så send mig et brev og fortæl lidt om dig selv.

Billetmrk. 980903

Mand søges - København

Ældre hivsmittet vennepar søger kontakt med aktiv, biseksuel mand. Dansker, marokkaner eller tyrker - alder ikke over 60. Lidt fransk tales.

Billetmrk. 980904

Sådan svarer du

Læg dit svar i en frankeret kuvert med billetmærke på, læg den i en kuvert og send brevet til:

Bodil Moseholm
Hiv-Danmark
Gl. Mønt 14, 5
1117 København K

Brevne behandles anonymt. Alle breve opbevares et år, da vores erfaring viser, at mange svarer længe efter, at annoncen er indrykket.

Foreningen af 1. december 1995 til fordel for hivsmittede

støtter hivsmittedes sociale aktiviteter
- især på gruppebasis.

Ansøgningsskema rekvireres hos:
POSITIVGRUPPEN

Tesdorpsvej 23, 2000 Frederiksberg
Telefon: 31 86 32 33

Hiv-Danmarks Bestyrelse:

Bestyrelsen har omkonstitueret sig, så den i dag ser således ud:

Ole Morten Nygård, formand
Marianne Mortensen, 1. næstformand
Michael Heath, 2. næstformand
Niels Schiødt, kasserer
Ole Brask

Suppleanter

Jens Wilhelmsborg
Anne-Marie Larsen
Anette Fournais
Henrik Arrildsen

Mikkel Svendsen har trukket sig fra bestyrelsesarbejdet

Datoer for kommende bestyrelsesmøder:

- Lørdag den 24. oktober '98 kl. 11-17 på Skt. Maria Hospice i Vejle (evaluering af bestyrelsen).
- Tirsdag den 24. november '98 kl. 11-17 i Kafe Knud.
- Fredag den 11. december '98 kl. 18 i Kafe Knud for bestyrelse, ansatte og frivillige fra sekretariatet og Kafe Knud.
- Søndag den 10. januar '99 kl. 11-17 i København.
- Tirsdag den 23. februar '99 kl. 11-17 i København.
- Lørdag den 23. marts '99 Hiv-Danmarks Årsmøde i København.

Adresser:

Hiv-DANMARK

Gl. Mønt 14, 1.
1117 København K.
33 32 58 68
(Hverdage 9-15)
Fax: 33 91 50 04
Giro: 7 77 05 88

FORMAND

Ole Morten Nygård
Træffes via Hiv-Danmarks sekretariat
Tlf. 33 32 58 68

RÅDGIVERE I KØBENHAVN

Bodil Moseholm, Solveig Roth
og Karin Westh
Tlf. 33 32 58 60
mand. - fred. 11-13
Sekretær Kristine Dyre

KAFE KNUD

Ane Lillegaard
Skindergade 26
1159 København K
Tlf. 33 32 58 61

RÅDGIVNING

FYNS & SØNDERJYLLANDS AMTER
Anders Kjær Røge
(tirs. 9-13)
"Bolbrogården"
Postboks 23
Bystævnevej 5
5200 Odense V
Tlf. 65 92 39 00

RÅDGIVNING

VEJLE, VIBORG SYD, RINGKØBING & RIBE AMTER
Winnie Rønnow
Skt. Maria Hospicecenter
Blegbanken 3
7100 Vejle
Tlf. 40 41 43 50

RÅDGIVNING

VIBORG NORD & NORDJYLLANDS AMTER
Jens Wraa Laursen
Louisegade 2, 1.
9000 Aalborg
Tlf. 98 12 60 16
Mobiltelefon 21 29 13 12

FÆLLESSEKRETÆR FOR FYN/JYLLAND

Karen Skinnerup
AktHIVhusets Rådgivning
Vestergade 5B
8000 Århus C
Tlf. 70 22 58 68
Dagl. 9-14

Medlemsforeninger:

BRUGERGRUPPEN/ HVIDOVRE HOSPITAL

Afd. 112/v. Anne Grønholdt
Tlf. 3632 3016
Kettegårds Allé 30
2650 Hvidovre

BRUGERGRUPPEN/ MARSELISBORG HOSPITAL

Afd. A-ambulatoriet
P.P. Ørumsgade 11
8000 Århus C.
Tlf. 89 49 18 18

BRUGERGRUPPEN/ ODENSE SYGEHUS

"Bolbrogården"
Bystævnevej 5
5200 Odense V
Tlf. 65 92 39 00

BRUGERGRUPPEN/ RIGSHOSPITALET

Afd. M/afsnit 7701/ v. Cathe Nielsen
Tagsenvej 20
2200 København N.
Tlf. 35 45 35 45

DANMARKS BLØDERFORENING

Frederiksholms Kanal 2, 3.
1220 København K
Tlf. 33 14 55 05
Fax: 33 14 55 09

"HIMLEN MA VENTE"

Ungdomsteamet
Vendersgade 8
4800 Nykøbing Falster
Tlf. 54 85 55 19 (mand. 17-19)

HIV-GRUPPEN I AKTHIVHUSET

Vestergade 5 B
8000 Århus C
Tlf. 86 12 43 13
(tirs. 19-22)
Fax: 86 19 11 56

HIV-GRUPPEN M/K

Gl. Mønt 14, 5.
1117 København K
Tlf. 33 32 58 60

BØSSEGRUPPEN

Louisegade 2, 1.
9000 Aalborg
Træffes gennem Jens Wraa Laursen
Tlf. 98 12 60 16
Mobiltelefon 21 29 13 12

INITHIV-GRUPPEN

Nørregade 1
3770 Allinge
Tlf. 56 48 28 58
Sønd. fra kl.17.00-22.00 og torsd.
fra kl.13.00-17.00.
Vi mødes fast hver søndag i hver
måned kl.19.00 i Folkets Hus, Nørre-
gade 25, Allinge.

KVINDELIV OG HIV, KØBENHAVN

Tlf. 33 33 09 57
(ma-fre 11-13)

KVINDEGRUPPEN I ÅRHUS

AktHIVhuset
Vestergade 5 B
8000 Århus C
Tlf. 86 18 16 46
Fax: 86 19 11 56

POSITIVGRUPPEN

Postboks 159
2000 Frederiksberg C.
Tlf. 31 86 32 33

SLØJFEN I RIBE AMT

Bakkevej 6, kælderens
6700 Esbjerg
Træffetid ml. 19-21 i
ulige uger mandag
og lige uger tirsdag

SOLSTRÅLERNE

Postboks 220
1501 København V.
Tlf. 20 73 07 37
bedst mellem 17-18

TAWA

Peace Kabushenga/kontaktperson
Ruten 141, 1. tv
2700 Brønshøj
Tlf. 38 28 01 13

AHASG

Ali Talib/kontaktperson
Ordrupvej 64
2920 Charlottenlund
Tlf. 39 63 20 90

Andre Adresser:

AIDS-FONDET

Carl Nielsens Alle 9
2100 København Ø
Tlf. 39 27 14 40
Giro: 000 12 60

AIDS-INFO-FYN

Tlf. 65 91 13 00
Hverd. 8-23
Weekend 14-23

AIDS-INFO-ÅRHUS

Tlf. 86 13 65 13
Alle dage 19-23

AIDS-RÅDGIVNINGEN-AALBORG

Tlf. 98 12 61 00
Mand. og torsd. kl. 19-22

AIDS-LINIEN

Skindergade 27, 2.
1159 København K
Tlf. 33 91 11 19
alle dage kl. 9-23.
Pårørendegruppen mødes hver
onsd. kl. 20 på AIDS-Linien

AKTHIVHUSET

Vestergade 5 B
8000 Århus C
Tlf. 86 18 16 46
Fax: 86 19 11 56
Psykosocial Rådgivning
Loa Clausen
Tlf. 70 22 58 68

BOLBROGÅRDEN

Bystævnevej 5
5200 Odense V
Tlf. 66 16 61 00
Fax. 66 16 61 40

FORENINGEN AF 1. DEC. 1995

- TIL FORDEL FOR HIVSMITTEDE
c/o Positivgruppen
Postboks 159
2000 Frederiksberg C

HIV-GRUPPEN I ÅBENRÅ

Mødes hos Mødrehjælpen,
Kontaktperson: Lotte Juul Andersen
Odense Universitetshospital
Tlf. 65 41 16 21

HIV-NET-FYN

Postboks 1188
5100 Odense C
Kontaktpers. Helle Dyhr
Tlf. 66 16 61 00

HIV-PENSIONATET

Antoinettevej 1
2500 Valby
Tlf. 36 30 51 50

KVINDEGRUPPEN OG

MANDEGRUPPEN FOR HETEROSEKSUELLE MÆND

Odense Universitetshospital
Kontaktpersoner:
Socialrådgiver Kirsten Misser
tlf. 65 41 35 90
og
Kontaktrådgiver Lotte Juul Andersen
tlf. 65 41 16 21

NAVNEPROJEKTET

Skindergade 26
1159 København K.
Tlf. 33 32 58 61
(tors. 19-22)

SEX & SAMFUND

PRÆVENTIONS- OG RÅDGIVNINGSKLINIK

Skindergade 28A, 2.sal
1159 København K
Tlf. 33 93 10 10
Fax 33 93 10 09

SPECIALINSTITUTIONEN FORCHAMMERSVEJ

Forchammersvej 18
1920 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 22 85

STOP AIDS-KAMPAGNEN

Postboks 190
1006 København K
Tlf. 33 11 29 11
Fax: 33 11 19 55

TEATERFORENINGEN VILJEN

ved Jane Stiller
Tlf. 31 86 32 33 og
Anne-Marie Andersen
Tlf. 42 25 19 98

Gammel Mønt 14, 1.

1117 København K

Tlf. 33 32 58 68

Fax 33 91 50 04

KALENDEREN

Oktober

Tirsdag den 20. oktober kl. 19.00
Temaaften på Bolbrogården om TeddybjørneFonden.

Tirsdag den 20. oktober kl. 19.00
Solstrålernes temaaften på Kafe Knud: "Livet er en cirkus" ved Susan Ekberg.

Onsdag den 21. oktober kl. 20.00
Temaaften på Kafe Knud om Geneve Konferencen og den politiske del af NordAll Konferencen.

Mandag den 26. oktober kl. 18.30 - 22.00
Rigshospitalets Brugergruppe ved Infektionsmedicinsk Afdeling M fejrer 10 års jubilæum.

Fredag den 30. oktober - søndag den 1. november
Kvindegruppen i Århus' kursus i kost, massage, zoneterapi og kvinderelaterede spørgsmål.

November

Lørdag den 7. november kl. 11.00 - 17.00
Brugertræf på Marselisborg Hospital.

Lørdag den 7. november kl. 19.00
Fest i Hiv-Gruppen i AktHIVhuset i Århus.

Tirsdag den 10. november kl. 18.00
Mortens Aften i Hiv-Gruppen i AktHIVhuset i Århus.

Onsdag den 11. november kl. 14.00
Første planlægningsmøde i Hiv-Danmarks sekretariat om Landsseminar '99. Læs mere om mødet på side 11.

Fredag den 27. november kl. 14.00
Julefrokost for frivillige, ansatte og gæster på Kafe Knud.

December

Tirsdag den 1. december: WORLD AIDS DAY

Kafe Knud holder åbent for frivillige, der har givet en hånd med til World Aids Day.

Torsdag den 3. december kl. 18.00
Julehygge og juledekorationer på Kafe Knud.

Onsdag den 9. december kl. 14.00
Julehygge og juledekorationer på Kafe Knud.